

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2000-2001

25 APRIL 2001

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 maart 1995 betreffende de netten voor distributie voor omroep-uitzendingen en de uitoefening van televisieomroepactiviteiten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad

Evocatieprocedure()*

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN EN DE ECONOMISCHE AANGELEGHENHEDEN UITGEBRACHT DOOR DE HEER SIQUET

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:
 1. Vaste leden: de heren De Grauwé, voorzitter; Morael, Roelants du Vivier, Steverlynck, Thissen en Siquet, rapporteur.
 2. Plaatsvervangers: de heer Malcorps en mevrouw Vanlerberghe.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-602 - 2000/2001:

- Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.
- Nr. 2: Amendement.
- Nr. 3: Verslag.
- Nr. 4: Tekst aangenomen door de commissie.
- Nr. 5: Amendement ingediend na de goedkeuring van het verslag.
- Nr. 6: Amendement ingediend na de goedkeuring van het verslag.
- Nr. 7: Amendement opnieuw ingediend na de goedkeuring van het verslag.
- Nr. 8: Aanvullend verslag.
- Nr. 9: Tekst geamendeerd door de commissie na terugzending door de plenaire vergadering.
- Nr. 10: Amendementen op de tekst geamendeerd door de commissie.
- Nr. 11: Tekst geamendeerd door de Senaat en teruggestonden naar de Kamer van volksvertegenwoordigers.
- Nr. 12: Ontwerp opnieuw geamendeerd door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

(*) Spoedprocedure (artikel 80 van de Grondwet). Beslissingen van de parlementaire overlegcommissie: Stuk nr. 2-82/14.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2000-2001

25 AVRIL 2001

Projet de loi modifiant la loi du 30 mars 1995 concernant les réseaux de distribution d'émissions de radiodiffusion et l'exercice d'activités de radiodiffusion dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale

Procédure d'évocation()*

RAPPORT

FAIT AU NOM
DE LA COMMISSION
DES FINANCES ET
DES AFFAIRES ÉCONOMIQUES
PAR M. SIQUET

Ont participé aux travaux de la commission:
 1. Membres effectifs: MM. De Grauwé, président; Morael, Roelants du Vivier, Steverlynck, Thissen et Siquet, rapporteur.
 2. Membres suppléants: M. Malcorps et Mme Vanlerberghe.

Voir:

Documents du Sénat:

2-602 - 2000/2001:

- Nº 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.
- Nº 2: Amendement.
- Nº 3: Rapport.
- Nº 4: Texte adopté par la commission.
- Nº 5: Amendement déposé après l'approbation du rapport.
- Nº 6: Amendement déposé après l'approbation du rapport.
- Nº 7: Amendement redéposé après l'approbation du rapport.
- Nº 8: Rapport complémentaire.
- Nº 9: Texte amendé par la commission après renvoi par la séance plénière.
- Nº 10: Amendements au texte amendé par la commission.
- Nº 11: Texte amendé par le Sénat et renvoyé à la Chambre des représentants.
- Nº 12: Projet réamendé par la Chambre des représentants.

(*) Procédure d'urgence (article 80 de la Constitution). Décisions de la commission parlementaire de concertation: Doc. n° 2-82/14.

1. Procedure

Dit wetsontwerp is op 20 april 2001 door de Kamer van volksvertegenwoordigers overgezonden in het kader van de procedure vastgesteld in artikel 79, eerste lid, van de Grondwet.

De onderzoekstermijn eindigt op 7 mei 2001.

De commissie voor de Financiën en voor de Economische Aangelegenheden heeft dit wetsontwerp besproken tijdens haar vergadering van 25 april 2001, in aanwezigheid van de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid.

2. Inleidende uiteenzetting van de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid

Het wetsontwerp dat opnieuw aan de Senaat wordt voorgelegd, beoogt voornamelijk de omzetting van twee Europese richtlijnen (voorwaardelijke toegang en «Televsie zonder grenzen»).

Het oorspronkelijke ontwerp legde de Brusselse kabelmaatschappijen een bijdrage van één euro per jaar en per abonnee op. Die bijdrage moest het bicultureel audiovisueel patrimonium financieren. Dit mechanisme werd ingevoerd teneinde de financiële problemen van het Koninklijk Filmarchief gedeeltelijk te verhelpen.

Dit artikel stuitte op bezwaren bij de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad, die op 26 januari 2001 eenparig een resolutie goedkeurden tegen deze bijdrage. In die resolutie betreerde de Raad dat federale instellingen uitsluitend door de Brusselse belastingbetalers werden gefinancierd.

Om deze kritiek op te vangen, is dit artikel op initiatief van meerdere senatoren geamendeerd.

De Senaat heeft de oorspronkelijke tekst als volgt geamendeerd :

« De kabelmaatschappij die een vergunning heeft gekregen, werkt mee aan de bescherming van het audiovisueel patrimonium. Het bedrag van haar bijdrage wordt vastgelegd op één euro per abonnee, per jaar, aangepast volgens de index van de consumptieprijsen (...). »

De Koning bepaalt ieder jaar welke projecten inzake het audiovisueel patrimonium steun uit dit fonds kunnen genieten. Er wordt een samenwerkingsakkoord gesloten met de overheden die bevoegd zijn voor de culturele aangelegenheden in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. »

Op die manier werd de opbrengst van deze bijdrage niet meer gebruikt voor het bicultureel audiovisueel patrimonium, maar door de federale Staat, met de toestemming van de voor culturele aangelegenheden bevoegde overheden van het tweetalig gebied Brussel-

1. Procédure

Le présent projet de loi a été transmis le 20 avril 2001 par la Chambre des représentants dans le cadre de la procédure fixée à l'article 79, alinéa 1er, de la Constitution.

Le délai d'examen expire le 7 mai 2001.

La commission des Finances et des Affaires économiques a examiné le présent projet de loi au cours de sa réunion du 25 avril 2001, en présence du ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes.

2. Exposéintroductifdu ministre de l'Économie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes

Le projet de loi qui est à nouveau soumis au Sénat est, dans sa majeure partie, destiné à transposer deux directives européennes (accès conditionnel et «Télévision sans frontières»).

Le projet initial prévoyait par ailleurs l'introduction d'une contribution d'un euro par an et par abonné à charge des câblodistributeurs bruxellois. Cette contribution était destinée à financer le patrimoine audiovisuel biculturel. En fait, ce mécanisme avait été instauré afin de répondre partiellement aux problèmes financiers que connaît la Cinémathèque royale.

Il s'est avéré que cet article soulevait certaines réticences dans le chef des membres du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale qui a adopté à l'unanimité, en date du 26 janvier 2001, une résolution à l'encontre de cette contribution. Dans cette résolution, le Conseil regrettait que des institutions fédérales soient financées exclusivement par les contribuables bruxellois.

Afin de rencontrer cette critique, cet article a été amendé à l'initiative de plusieurs sénateurs.

C'est ainsi que le Sénat a amendé le texte initial de la sorte :

« Le distributeur autorisé participe à la sauvegarde du patrimoine audiovisuel. Le montant de sa participation est fixé à un euro par abonné, par an, adapté selon l'indice des prix à la consommation (...). »

Le Roi détermine chaque année les projets relatifs au patrimoine audiovisuel qui sont susceptibles de bénéficier des concours de ce fonds. Un accord de coopération sera conclu avec les autorités compétentes en matière culturelle dans la Région bilingue de Bruxelles-Capitale. »

Ce faisant, le produit de la contribution n'était plus destiné au patrimoine audiovisuel biculturel mais était affecté par l'État fédéral avec l'accord des autorités compétentes en matière culturelle dans la Région bilingue de Bruxelles-Capitale, à des projets à déter-

Hoofdstad, besteed aan projecten die ze gezamenlijk moesten kiezen. De bedoeling was meer op Brussel gerichte projecten te kiezen zodat de rechtstreekse band werd hersteld tussen de belastingplichtige en de bestemming van de ingezamelde middelen.

Het ontwerp werd dan teruggezonden naar de Kamer. Een aantal Kamerleden waren de mening toegeedaan dat een nieuwe versie van dit artikel problemen deed rijzen op het vlak van de grondwettigheid. Hierover ontspon zich een lange discussie waarbij die bewering zeer uiteenlopende commentaren oproep.

Om deze kwestie definitief te regelen, heeft de bevoegde Kamercommissie besloten de geamendeerde tekst voor te leggen aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State. Die heeft geoordeeld dat het voorgestelde mechanisme ongrondwettig was.

Gezien deze ontwikkelingen moest artikel 13 van het ontwerp, zoals geamendeerd door de Senaat, worden ingetrokken.

Ook al is de minister voorstander van een financiële bijdrage van de kabelmaatschappijen ten voordele van het audiovisueel patrimonium, toch is het duidelijk dat een dergelijke bepaling op grondwettelijke problemen stuit en op het bezwaar dat het niet juist is dat alleen de belastingplichtigen in Brussel moeten bijdragen voor het bewaren van het patrimonium in Brussel.

De minister hoopt stellig dat deze oplossing, die weliswaar pijnlijk maar de enige juiste is, niet opnieuw op de helling wordt gezet aangezien het ontwerp de omzetting beoogt van twee Europese richtlijnen, waarvoor België reeds een aanzienlijke vertraging heeft opgelopen.

3. Algemene bespreking

Een commissielid is tevreden met het feit dat de wijsheid uiteindelijk zegeviert; met andere woorden met het feit dat hetgeen bij wijze van amendement reeds van bij het begin werd voorgesteld (de schrapping van artikel 13), doch toen is verworpen, nu uiteindelijk wordt aanvaard. Evenwel betreurt hij het tijdsverlies omdat pas nadat de Raad van State zich erover heeft uitsproken, het artikel in kwestie is geschrapt.

Een ander lid verheugt zich eveneens over de uiteindelijke oplossing ook al heeft die heel wat tijd gevorderd. Hij herinnert eraan dat hij een amendement had ingediend dat ertoe strekt het betrokken artikel te doen vervallen. De commissie heeft natuurlijk beseft dat die schrapping er niet mocht toe leiden dat de Brusselse kabelmaatschappijen zich vrijgesteld achtten van elke bijdrage. De commissie heeft tenslotte een ander amendement aangenomen, doch dat bleek onuitvoerbaar.

Nu lost men, enerzijds, het probleem van de verdeelende rechtvaardigheid van de lasten over alle belastingplichtigen op en, anderzijds, wordt ook het lot

miner en commun. L'objectif était d'en faire profiter des projets plus bruxellois afin de rétablir un lien plus direct entre le contribuable, d'une part, et la destination des moyens dégagés, d'autre part.

Il se fait que lorsque le projet a été renvoyé à la Chambre, certains parlementaires ont estimé que la nouvelle version de cet article posait des problèmes de constitutionnalité. Une longue discussion s'est engagée à ce propos durant laquelle cette affirmation fut diversement commentée.

Afin de régler définitivement cette question, la commission compétente de la Chambre a décidé de soumettre le texte amendé à la section de Législation du Conseil d'État. Celle-ci a conclu à l'inconstitutionnalité du mécanisme proposé.

Compte tenu de ce nouvel élément, il était nécessaire de retirer l'article 13 du projet tel qu'amendé par le Sénat.

Bien que le ministre soit partisan de la contribution financière des câblodistributeurs au patrimoine audiovisuel, il est clair que pareille disposition pose des problèmes d'ordre constitutionnel et soulève l'objection qu'il n'est pas juste que seuls les contribuables bruxellois doivent payer pour la conservation du patrimoine à Bruxelles.

Le ministre souhaite ardemment que cette solution, certes douloureuse mais incontestable, ne soit pas remise en question dans la mesure où le projet vise avant tout à transposer deux directives européennes pour lesquelles la Belgique accuse déjà un important retard.

3. Discussion générale

Un commissaire dit sa satisfaction de voir la sagesse triompher finalement; ce qui avait été proposé par voie d'amendement dès le début (la suppression de l'article 13), mais qui avait été rejeté à l'époque, est finalement adopté. Il regrette toutefois la perte de temps, parce qu'il a fallu attendre que le Conseil d'État se prononce pour supprimer l'article en question.

Un autre membre se réjouit également de la solution, même si cela a pris du temps. Il rappelle qu'il avait déposé un amendement visant à supprimer l'article en question. Évidemment, la commission s'était rendu compte qu'il ne s'agissait pas, à travers cette suppression, de permettre aux câblodistributeurs bruxellois de s'estimer libérés de toute contribution. La commission a finalement adopté un autre amendement, mais celui-ci s'est révélé impraticable.

Maintenant, on résout, d'une part, le problème de justice distributive entre les contribuables et, d'autre part, le sort de la Cinémathèque royale qui sera réglé,

bezegeld van het Koninklijk Filmarchief; voor dit laatste werd volgens de minister een gunstige regeling getroffen die tot tevredenheid stemt.

De minister merkt op dat de noden van het Koninklijk Filmarchief groot zijn en dat de opbrengst van deze belasting in ieder geval onvoldoende zal zijn. Het digitaliseren van de collectie is niet haalbaar wanneer men slechts over 14 miljoen frank beschikt.

Een lid wenst te weten of de latere financiering van het Koninklijk Filmarchief gewaarborgd is.

Volgens de minister moet een onderscheid gemaakt worden tussen de toekomst op korte en op middellange termijn. In feite is het jaar 2001 een jaar waarvoor een voorlopige oplossing is gevonden.

De beslissing om de begroting van het Koninklijk Filmarchief los te weken uit de rijksbegroting (wetenschappelijk onderzoek) en ze op te nemen in de begroting van de Nationale Loterij was niet de juiste oplossing. De minister wijst erop dat hij reeds heeft kunnen verkrijgen dat de begroting van het Filmarchief opnieuw in de begroting van wetenschappelijk onderzoek zal worden opgenomen voor 2002. Voor 2001 is er een liquiditeitsprobleem en wordt er vanuit gegaan dat de Nationale Loterij de storting van de tranches vervroegt wegens de achterstand die op financieel gebied moet worden geregeld.

Over het probleem van het digitaliseren werd overeenstemming bereikt: vanaf 2001 wordt in de begroting een bedrag voor onderzoek ingeschreven zodat minstens een bestek kan worden opgesteld dat niet alleen kan gelden voor het Filmarchief maar ook voor alle wetenschappelijke en culturele instellingen die geconfronteerd worden met het digitaliseren van hun patrimonium.

De regering acht het noodzakelijk dat een oplossing gevonden wordt.

*
* *

De commissie is het eens met de tekst zoals hij door de Kamer van volksvertegenwoordigers werd teruggezonden.

Vertrouwen wordt geschenken aan de rapporteur voor het opstellen van dit verslag.

De rapporteur,
Louis SIQUET.

De voorzitter,
Paul DE GRAUWE.

*
* *

**De door de commissie aangenomen tekst
is dezelfde als de tekst
van het door de Kamer
opnieuw geamendeerde ontwerp
(zie stuk Kamer nr. 50-774/14)**

selon l'affirmation du ministre, dans un sens favorable, ce qui est satisfaisant.

Le ministre fait observer que les besoins de la Cinémathèque royale sont importants et que le revenu de cette taxe aurait été en tout cas insuffisant. La digitalisation de la collection ne peut être réalisée avec une somme de seulement 14 millions de francs.

Un membre souhaite savoir s'il y a des garanties sur le financement ultérieur de la Cinémathèque royale.

Il faut, selon le ministre, faire une distinction entre l'avenir à brève et à moyenne échéance. En fait, l'année 2001 est celle pour laquelle on a trouvé une solution provisoire.

La décision de soustraire le budget de la Cinémathèque royale au budget de l'Etat (la recherche scientifique) en le transférant à celui de la Loterie nationale, n'était pas la solution adéquate. Le ministre souligne qu'il a déjà obtenu l'accord pour rapatrier le budget de la Cinémathèque dans le budget de la recherche scientifique en 2002. Pour 2001, un problème de trésorerie existe et suppose que la Loterie nationale anticipe le versement des tranches en raison d'une série de retards qu'il faut pouvoir régler sur le plan financier.

Le problème de la numérisation et de la digitalisation a fait l'objet d'un accord: dès 2001, un budget d'étude sera inscrit de manière à au moins confectionner un cahier des charges qui puisse être applicable non seulement à la Cinémathèque mais aussi à l'ensemble des institutions scientifiques et culturelles qui sont confrontées à la numérisation et à la digitalisation de leur patrimoine.

Le gouvernement est sensible à la nécessité de trouver une solution.

*
* *

La commission se rallie au texte tel qu'il a été renvoyé par la Chambre des représentants.

Confiance a été faite au rapporteur pour la rédaction du présent rapport.

Le rapporteur,
Louis SIQUET.

Le président,
Paul DE GRAUWE.

*
* *

**Le texte adopté par la commission
est identique au texte
du projet de loi réamendé par la Chambre
des représentants
(voir le doc. Chambre n° 50-774/14)**